

Zalecenia dotyczące pobierania i przesyłania próbek klinicznych w kierunku diagnostyki odry/różyczki w ramach programu WHO

I. Instrukcja przesyłania próbek w kierunku diagnostyki serologicznej

Surowicę bez hemolizy, w ilości powyżej 1 ml, należy przesłać w jałowej, szczelnie zamykanej próbówce. Do 48 godzin próbki można przechowywać i transportować w temperaturze pokojowej, najlepiej jednak warunkach chłodni (4-8°C). Jeżeli próbka będzie przechowywana powyżej 48 godzin należy ją zamrozić i transportować w warunkach uniemożliwiających rozmrożenie. Jeżeli jest przesyłana krew pełna (skrzep + surowica), wówczas należy ją dostarczyć do laboratorium bezzwłocznie w ciągu 2 godzin od momentu pobrania.

II. Instrukcja pobierania próbek w celu izolacji wirusa odry

Materiał należy pobrać we wczesnym okresie choroby, najlepiej w ciągu 1 – 4 dni od wystąpienia wysypki (w czasie pierwszego kontaktu chorego z lekarzem). W późniejszym okresie prawdopodobieństwo izolacji wirusa gwałtownie spada.

Materiałem do badania może być:

1. wymaz z gardła
2. mocz
3. krew pełna pobrana na heparynę

Wymaz z gardła:

1. Sterylną wymazówką silnie potrzeć ujście nosogardzieli i gardła.
2. Wymazówkę należy umieścić w jałowej próbówce z zakrętką, zawierającą 0.5 ml do 1.0 ml jałowego podłoża do transportu: roztwór soli fizjologicznej lub buforowany roztwór soli fizjologicznej (PBS) lub płyn Hanks'a. **Stosowanie innych podłoży transportowych, np. bakteriologicznych, uniemożliwia izolację wirusa z wymazu gardła.**
3. Probówkę należy opisać i przechowywać w temperaturze 4-8 °C.
4. Próbkę przesłać do Zakładu Wirusologii PZH w ciągu 48 h od pobrania, umieszczone na lodzie w celu zapewnienia temperatury 4-8°C. Nie zamrażać.

Mocz:

1. Do jałowego pojemnika należy pobrać ranny mocz, około 10-50 ml.
2. Przechowywać w temperaturze 4-8 °C.
3. Próbkę moczu umieścić na lodzie, aby zapewnić temp. 4-8 °C (nie zamrażać), w ciągu 24 h od pobrania należy dostarczyć do Zakładu Wirusologii PZH.

Krew:

1. Należy pobrać 5 –10 ml krwi do próbki zawierającej EDTA i kilkakrotnie odwracać próbkę, by uniknąć utworzenia skrzepu.
2. Krew należy natychmiast wysłać do Zakładu Wirusologii PZH, w temp 4-8 °C. Nie zamrażać.

UWAGA Izolacja wirusa odry z limfocytów krwi jest możliwa w ciągu 72h od wystąpienia wysypki.